

OCENENIE

OSOBNOSTÍ

2020

KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

KOK

4. september 2021

 ŠTÁTNE
DIVADLO
KOŠICE

Vážení vzácní hostia,

vitajte na Oceňovaní osobností Košického samosprávneho kraja 2020!

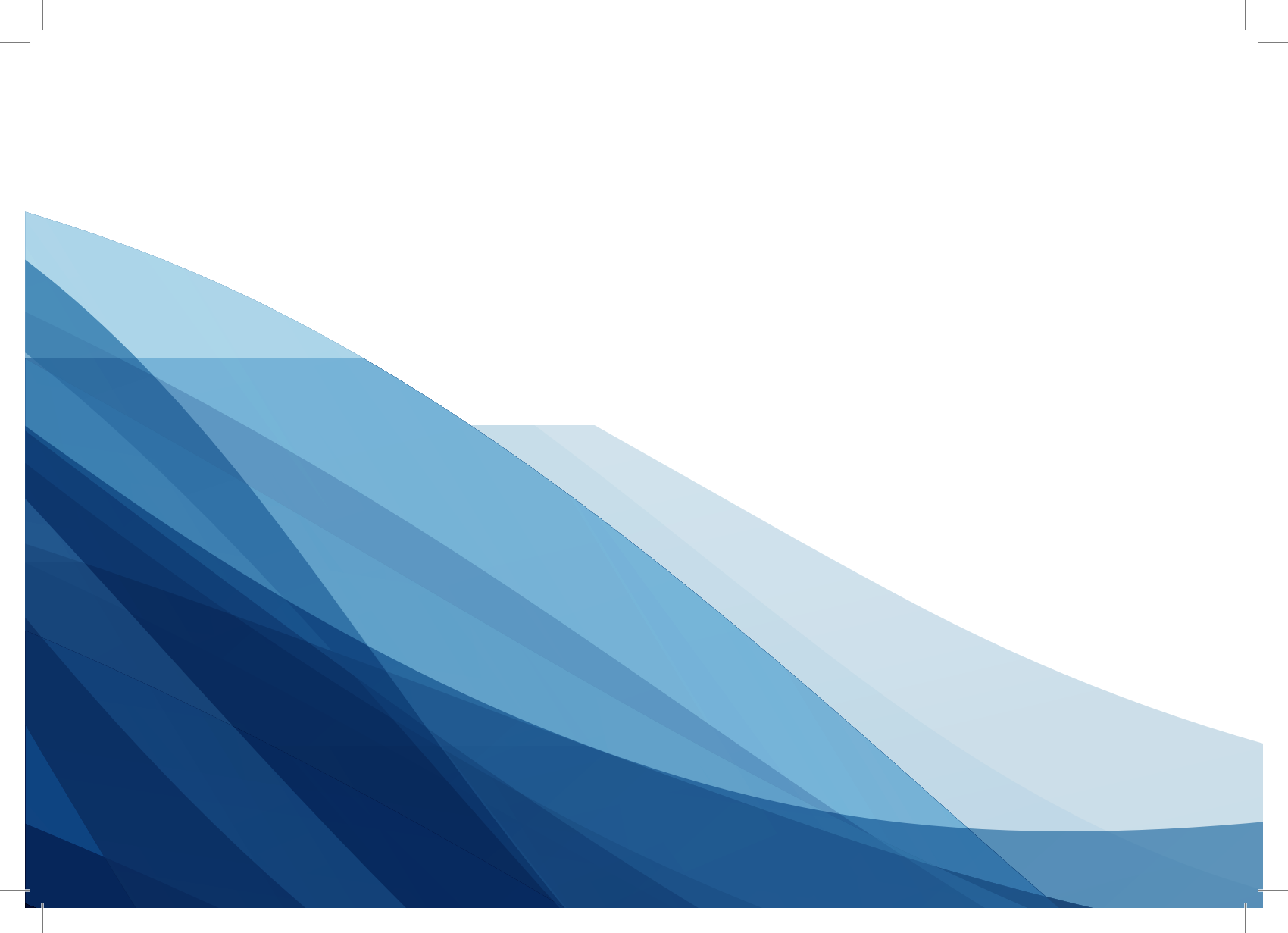
Góly, body a sekundy rozhodnú o najlepšíoch v športe. Ale nie všetky dôležité hodnoty sa dajú vyjadriť číslami. My dnes oceňujeme tých, ktorí majú blízko k nám, východniarom. Aj tento rok sme vybrali Osobnosti Košického samosprávneho kraja, ktoré vďaka svojmu srdcu, rozumu a citu menia našu spoločnosť na lepšiu. Za to im ďakujem.

Veď napríklad, koľko prekážok v živote musela prekonať mladá paraolympionička, ktorá sa rozhodla tancovať, hoci jej život udal iný rytmus ako väčšine z nás. My takú máme a za svoje úsilie dokonca získala obdiv vo svete. Byť považovaný za globálneho lídra a hráča v digitálnej ochrane je pre mnohých iba sen, pre jedného z východniarov však splnený. Tak to je - talenty sa buď rodia, alebo si ich vychováme. A to dokazujú aj naše ocenené učiteľky. Mnohí Slováci vedia ťahať med popod fúzy, ale mať v kraji včelára s najlepším medom na svete je tiež niečo, na čo sme na východe hrdí. Rovnako ako aj na priekopníkov v oblasti transplantácií, robotiky či vývoja ochranných pomôcok v čase pandémie. Alebo na východniarov so zmyslom pre spravodlivosť a odvahou riešiť veci verejné. A včely v hlavnej úlohe pomohli i veľikánovi, ktorý je považovaný za najlepšieho režiséra 20. storočia.

Koniec koncov, žiaden z východniarov by sa dnes neocitol medzi našimi ocenenými, keby nebol pracovitý ako včela. Ďakujem všetkým, ktorí robíte východu skvelé meno. Aj vďaka vám sa tu dobre žije.

Rastislav Trnka

predseda
Košického samosprávneho kraja

*Čestná cena predsedu
Košického samosprávneho kraja*

Helena Kašická

paralympionička

Paralympionička, členka Tanečného klubu Ellegance Košice, je najúspešnejšou reprezentantkou Slovenska v tanci na vozíčku. Za 15 rokov sa jej podarilo vypracovať na svetovú špičku. Držiteľka mnohých medailových umiestnení na najvyšších svetových súťažiach, viacnásobných titulov majstrov Európy a sveta. Bojovníčka, ktorá si tancom plní svoj sen. Tanec jej prináša veľkú radosť, ktorú rozdáva ďalej.

Angelika Hanesz

učiteľka informatiky

Učiteľka informatiky na Základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským v Buzici úspešne vedie tím žiakov základných a stredných škôl Talentum na celosvetových súťažiach First Lego League a Robo Cup. Na UPJŠ v Košiciach je školiteľkou učiteľov informatiky, podieľa sa na tvorbe moderných metód a foriem vyučovania informatiky na ZŠ a programovania robotických modelov na ZŠ. Získala Cenu verejnosti v súťaži Učiteľ Slovenska 2019 a bola finalistkou Ceny Dionýza Ilkoviča 2019. Tvrdí, že každý žiak je v niečom dobrý a úlohou učiteľa je nájsť tú oblasť, v ktorej môže žiak zažiť úspech. Je presvedčená, že najdôležitejšie je naučiť deti rozmýšľať, logicky uvažovať a kriticky myslieť.

**Strojnícka
fakulta**

Kolektív Strojníckej fakulty Technickej univerzity Košice

Kolektív fakulty zabezpečoval výskum, vývoj, výrobu a aplikáciu pomôcok a zariadení na ochranu proti koronavírusu. Bolo zriadené inovačné centrum pre vývoj, realizáciu a implementáciu FFP3 respirátorov a iných ochranných pomôcok pre zdravotnícke zariadenia po celom Slovensku. Zapojením moderných technológií, 3D tlače a vstrekovacích technológií pracovisko prispelo k ochrane tých, ktorí počas pandémie pracovali v prvej línii. Bioinžinieri fakulty v spolupráci s francúzskymi kolegami vyvinuli jedinečný elektrický reaktor, ktorý dokáže spoľahlivo zničiť všetky vírusy, baktérie či plesne. Patentovaný prístroj Beewair vytvorí sterilne čistý vzduch, a tak zaručí bezpečné prostredie.

Ludmila Kolesárová

marketingová manažérka, publicistka, aktivistka

Rodáčka zo Smižian je už 10 rokov marketingovou manažérkou najväčšej charitatívnej organizácie na Slovensku. Práca je jej poslaním aj koníčkom. Za blogy venované sociálnym problémom a zdravotníctvu získala Novinársku cenu. Podieľala sa na projekte o edukácii, tolerancii a zvyšovaní sebavedomia chorých detí. Slovenka roka 2016 v kategórii Charita, iniciátorka ekologickej kampane „My sme les“, ktorá upozorňuje na ničenie lesov v národných parkoch. Pomáhala aj s projektom KtopomozeSlovensku.sk zameraným na pomoc zdravotníkom a ľuďom ohrozeným koronavírusom. Hlavným hnacím motorom pre jej aktivity a kreatívne nápady je túžba po spravodlivosti.

Richard Marko

generálny riaditeľ ESET

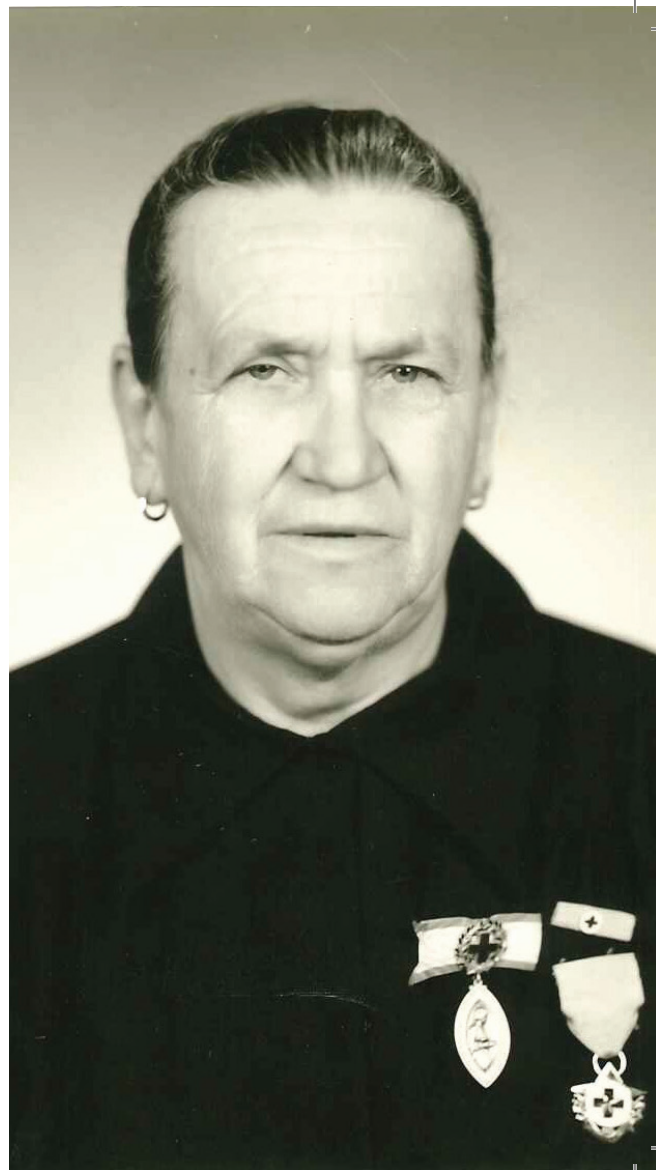
V prieskume spoločnosti PricewaterhouseCoopers sa v rokoch 2015, 2018 a 2019 stal najrešpektovanejším CEO roka. Absolvent výpočtovej techniky a informatiky Technickej univerzity v Košiciach, programátorský spoluautor tzv. pokročilej heuristiky, ktorá znamenala technologický zlom v detekcii škodlivého kódu a vďaka ktorej patrí ESET medzi globálnych lídrov v digitálnej ochrane. Generálnym riaditeľom spoločnosti ESET je od roku 2011, v tom istom roku sa stal slovenskou IT osobnosťou roka, je tiež čestným prezidentom združenia BusinessLeadersForum.

Helena Mišurdová

in memoriam

ošetrovatelka ranených

Dlhoročná dobrovoľníčka Československého červeného kríža, ktorá za výnimočnú empatiu a ľudskosť získala najvyššie ocenenie Medzinárodného výboru Červeného kríža Medailu Florence Nightingalovej. Počas vojny zachránila život dvoch vážne zraneným anglických pilotov, ako dobrovoľná zdravotná sestra sa starala o ranených vojakov, liečila partizánov, zabezpečovala materiál na ich ošetrovanie. Pomáhala tiež odstraňovať nevybuchnutú vojnovú muníciu. Po skončení vojny poskytovala ošetrovateľskú starostlivosť ľuďom vo svojom okolí.

Eva Pavlíková

herečka

Prvé divadelné skúsenosti získala v košickom Malom divadelnom štúdiu. Je dlhoročnou prvou dámou súboru Divadla Andreja Bagara v Nitre, na svojom konte má viac ako stovku postáv. Veľké príležitosti jej priniesla éra muzikálov, v ktorých využila nielen herecký, ale aj tanečný a spevácky talent. Okrem divadelného herectva sa úspešne venuje tvorbe v rozhlase, filme, televízii a dabingu. Účinkovala takmer v 50 filmoch. Za svoju tvorbu získala viacero nominácií a ocenení. V Nitre každoročne realizuje svoj koncertný program, angažuje sa v rôznych komunitných aktivitách, moderuje vlastnú talk show Divadelná kaviareň a dlhoročne účinkuje v rámci šansónových večerov.

Jurina Rusnáková

pedagogička, romistka

Začínala v úspešnej kultúrno-výchovnej rómskej organizácii na rodnom Gemerí. Dnes je riaditeľkou Ústavu romologických štúdií na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, vysokoškolskou pedagogičkou a vedeckou pracovníčkou, autorkou odborných publikácií a výskumných správ zameraných na oblasť chudoby a sociálneho vylúčenia Rómov a inkluzívnych politík. Venuje sa najmä terénnym formám sociálnej práce a sociálnych služieb v prostredí marginalizovaných komunit. Pôsobí vo viacerých poradných orgánoch, expertných skupinách a redakčných radách časopisov, vedie Platformu pre rómske štúdiá, je členkou poradného výboru prezidentky SR pre národnostné menšiny.

Tibor Vargapál

včelár

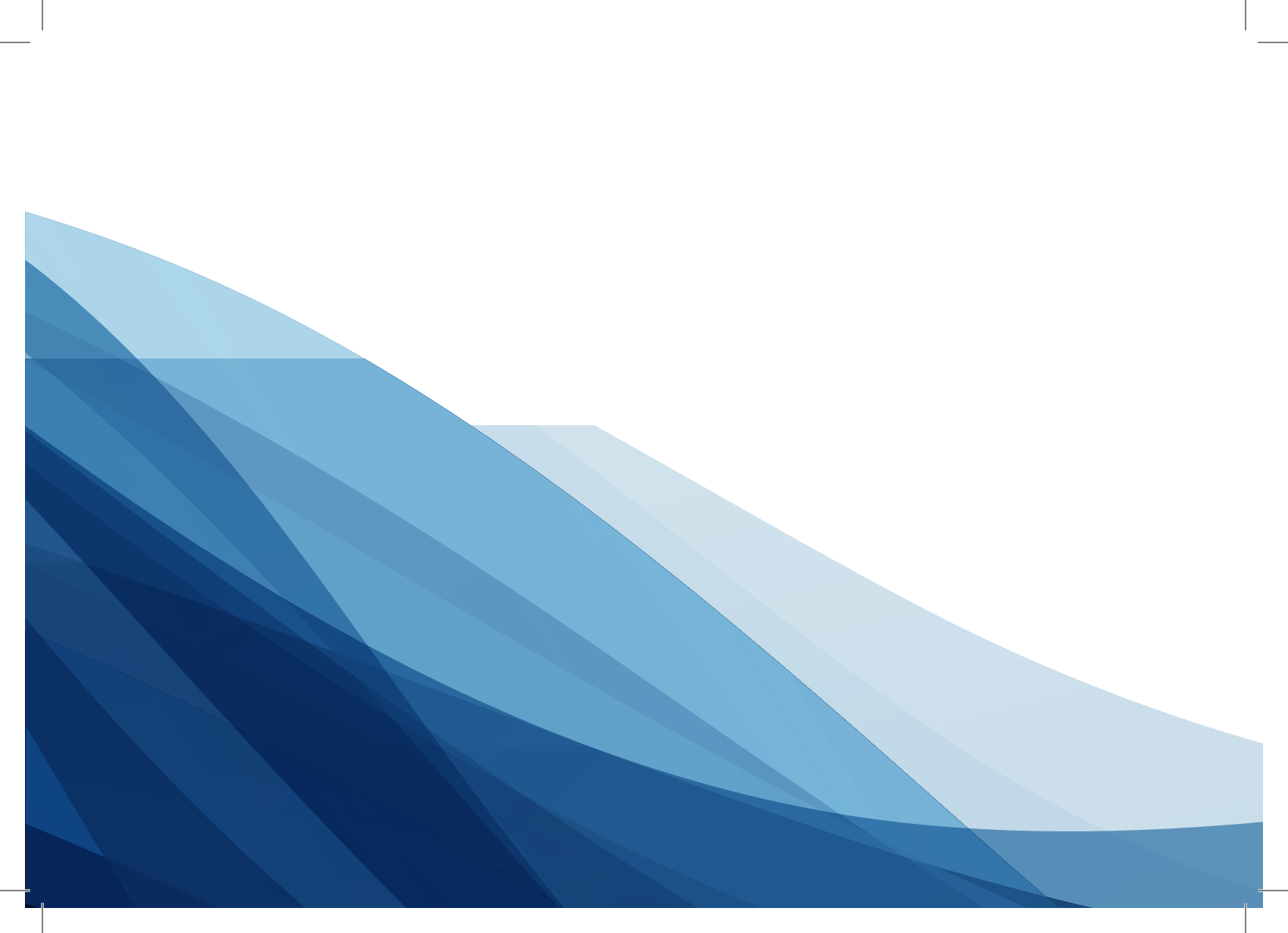
Majiteľ rodinnej včelárskej farmy z trebišovského okresu, ktorý sa sám vypracoval na úspešného svetového medára, pravidelne oceňovaného na najprestížnejšej svetovej včelárskej výstave Apimondia. Na posledných dvoch výstavách v Istanbule a Montreale v silnej konkurencii krajín získal úspech, ktorý sa dovtedy nikomu na svete nepodaril - v súčte medailí obsadil prvé miesto. Včelárstvo je pre neho najkrajšia práca, akú si vie predstaviť.

Mária Virčíková

technologická inovátorka

Je odborníčkou na kybernetiku, umelú inteligenciu a interakciu človek-robot. Spoluzakladateľka a šéfka inovácií v technologickej firme Matsuko, ambasádorka združenia Aj Ty v IT, podporujúceho ženy na ceste k IT sfére. Získala množstvo ocenení po celom svete, TOP študentskú osobnosť Slovenska, Cenu prezidenta SR ako víťazka kategórie Informatika a matematicko-fyzikálne vedy, prestížnu cenu britského Ministerstva pre medzinárodný obchod European Tech Women Awards.

*Cena predsedu
Košického samosprávneho kraja*

Ladislav Orosz

právník a pedagóg

Vysokoškolský pedagóg na Právnickej fakulte a Fakulte verejnej správy UPJŠ v Košiciach, predseda Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán. Ladislav Orosz sa ako bývalý sudca Ústavného súdu (2007-2019) podieľal na mnohých významných a verejnosťou sledovaných rozhodnutiach ústavného súdu, pričom za tri z nich získal ocenenie Judikát roka. Ako vôbec prvý odborník zo zahraničia bol ocenený významným ocenením Českej advokátskej komory Právník roka 2018 v odbore Ľudské práva a ústavné právo.

Jozef Plachý

bežecká legenda

Najlepší slovenský bežec 20. storočia - účastník štyroch olympijských hier, deväťnásobný majster Česko-Slovenska v behu na 800 m, dvakrát majster Česko-Slovenska v behu na 1500 metrov, európsky vicešampión a halový majster Európy z roku 1972. Bol držiteľom jedného svetového, štyroch európskych a deviatich československých rekordov a jeho najlepší čas na 800 metrov z roku 1969 bol neprekonateľný štyri desaťročia. V r. 2020 dostal štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy.

Ján Rosocha

prednosta Združenej tkanivovej banky
Lekárskej fakulty UPJŠ a UNLP Košice

Patrí medzi priekopníkov vzniku a rozvoja bunkového a tkanivového bankovníctva na Slovensku. Už viac ako 20 rokov pôsobí v oblasti vývoja kostných transplantátov, očných tkanivových a bunkových transplantátov. Do klinickej praxe zaviedol program transplantácií autológnych kmeňových krvotvorných buniek. Za priekopnícky moment považuje vývoj metódy liečby kritických kostných poúrazových defektov a prípravu kľúčových bunkových komponentov pre liečbu poúrazových ischemických lézií miechy. Za dôležité v živote človeka považuje najšť rovnováhu a súlad medzi rodinou a prácou, s absolútnou dominanciou priateľstva a lásky.

Združenie *Pre lepší život* Rankovce

Združenie vzniklo na báze dobrovoľníckej práce s cieľom komplexného rozvoja marginalizovaných komunit v kecerovsko-olšovskom regióne najmä v oblasti vzdelanosti, zamestnanosti a začlenenia do spoločnosti. Aktivizuje mládež a rómskych lídrov, zakladá vzdelávacie centrá pre doučovanie školopovinných detí, pre tréningy a kurzy pre dospelých, pomáha zakladať mládežnícke kluby a komunitné centrá, prevádzkuje krajčírsku dielňu pre zachovanie ručnej rómskej výšivky. Rozvíja program svojpomocnej výstavby nízkonákladových domov, pričom do aktivít zapája samotných Rómov.

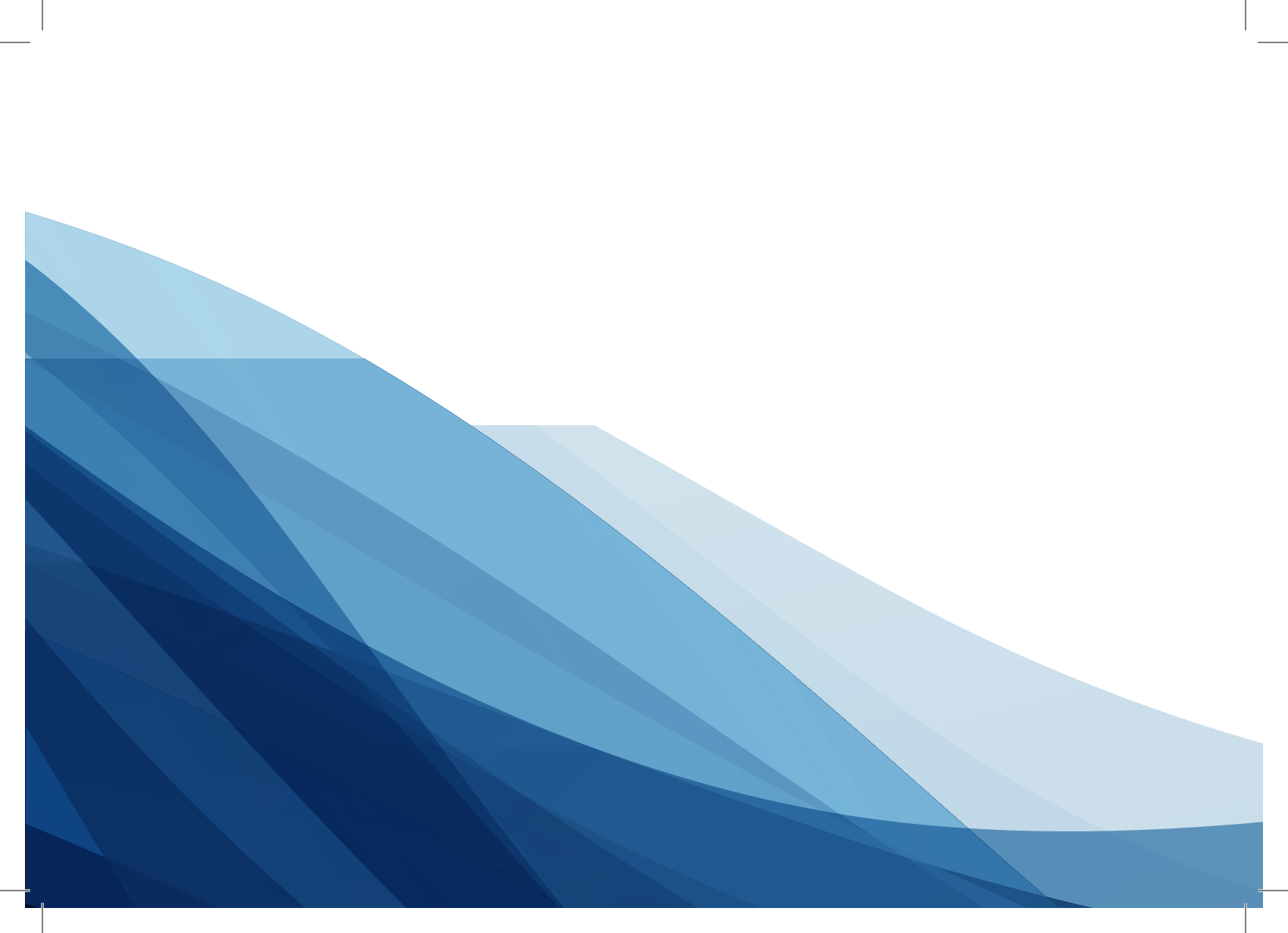

Norbert Werner

astrofyzik

Pôsobí ako docent na Masarykovej Univerzite v Brne a hosťujúci profesor na Hirošimskej univerzite. V minulosti viedol výskumný tím astrofyziky vysokých energií na Univerzite v Budapešti aj v Ústave časticovej astrofyziky a kozmológie Stanfordskej univerzity v Kalifornii. Skúma pôsobenie čiernych dier na vývoj najväčších galaxií vo vesmíre, kopy galaxií a kozmickú pavučinu, popularizuje astronómiu formou prednášok. Je objaviteľom obrovského kozmického krátera, vedie medzinárodný experiment na skúmanie gama zábleskov. Spolupracuje na medzinárodnom projekte nanosatelitu GRBAlpha, ktorý v marci 2021 odletel do vesmíru pod slovenskou vlajkou.

*Cena
Košického samosprávneho kraja*

Ludmila Lakomá-Krausová

akademická maliarka

Svoju tvorbu predstavila doposiaľ na 188 kolektívnych a 75 samostatných výstavách na Slovensku, Ukrajine, v Českej republike, Poľsku, v Rakúsku, Maďarsku a Nemecku, organizovala medzinárodné maliarske plenéry. Ludmila Lakomá-Krausová zachytila vo svojej tvorbe prostredie, v ktorom žije, lásku k zemplínskemu folklóru, ľudovú architektúru, krásu drevených kostolíkov. Venuje sa aj písaniu ikon. Maliarka Zemplína bola za svoju tvorbu poctená niekoľkými oceneniami, z ktorých najvýznamnejšia je Cena Fra Angelica a Cena predsedu Košického samosprávneho kraja.

Lubica Blaškovičová

herečka, režisérka, kultúrna producentka

Herečka Štátneho divadla v Košiciach patrí medzi najvýznamnejšie tváre Novembra '89. Stála pri zrode občianskych združení a neziskových organizácií na východe Slovenska, stala sa celoslovenskou hovorkyňou Grémia tretieho sektora, spoluzakladateľkou Otvoreného fóra Zachráňme kultúru, zakladateľkou Staromestského divadla, riaditeľkou Európskeho festivalu nezávislých divadiel, autorkou a realizátorkou projektu Imaginácií. Za stvárnenie divadelných postáv bola ocenená cenami Literárneho fondu, za dobrovoľnícku prácu získala najvyššie ocenenie Srdce na dlani.

Marcela Maniaková

folkloristka

Vždy sa snažila zakomponovať tradičnú slovenskú kultúru do vyučovacieho procesu aj kultúrnych programov, ktoré so žiakmi nacvičovala. Na Základnej umeleckej škole v Smižanoch založila spevácku skupinu Šafolka, ktorá sa stala najúspešnejšou detskou speváckou skupinou na Slovensku za roky 2016 a 2018. Vystúpila na celoslovenských folklórnych festivalov a na galakoncerte medzinárodnej súťaže rozhlasových nahrávok folklórnej hudby spojenom s odovzdávaním cien GRAND PRIX Svetozára Stračina 2019. Šafolka bola finalistkou televíznej folklórnej šou Zem spieva, vďaka ktorej nahrala niekoľko televíznych a rozhlasových relácií.

Viera Skoumalová

pedagogička

Celý život sa venovala práci s deťmi a školstvu. Pracovala ako učiteľka, metodička, vzdelávala asistentov, bola členkou pedagogického poradného zboru pre rozhlasové vysielanie pre deti a mládež Slovenského rozhlasu, spoluautorkou zavedenia nultých ročníkov a asistenta učiteľa, členkou tímu expertov pre rómsku problematiku, Rady pre regionálne školstvo a členkou Akreditačnej rady pre kontinuálne vzdelávanie na ministerstve školstva. Založila tradíciu oceňovania dobrovoľných darcov krvi v obci Smižany a v r. 2015 prevzala za Spoločný školský úrad Smižany morálne ocenenie Slovenského červeného kríža Zápis do knihy cti.

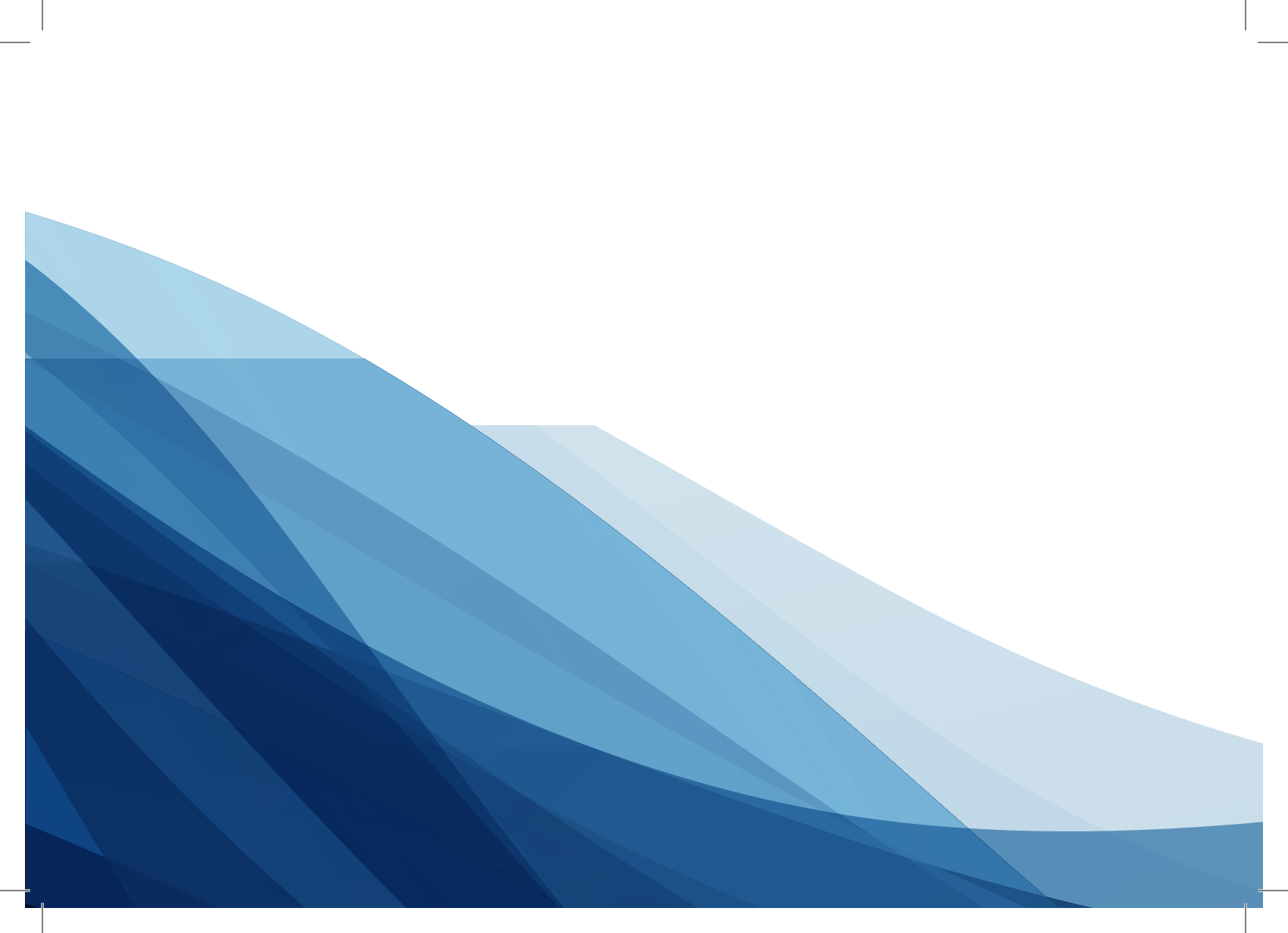

Juraj Jakubisko

filmový režisér, scenárista, kameraman

Považuje sa za Felliniho východnej Európy. Normalizačná cenzúra mu zakázala natáčať filmy, smel sa venovať len dokumentárnej tvorbe a nakrúcaniu filmov sa mohol vrátiť až v 80. rokoch. Je tvorcom medzinárodného významu, ktorý získal viac ako 90 ocenení po celom svete. V roku 2000 bol filmovými novinármi a kritikmi ocenený ako Najlepší slovenský režisér 20. storočia. Jeho dielo Tisícročná včela je považované za jeden z vrcholov slovenskej kinematografie. Zmyslom filmového umenia je podľa neho naplniť diváka úžasom. Jakubisko je nositeľom najvyššieho štátneho vyznamenania SR Pribinovho kríža.

Historická osobnosť regiónu

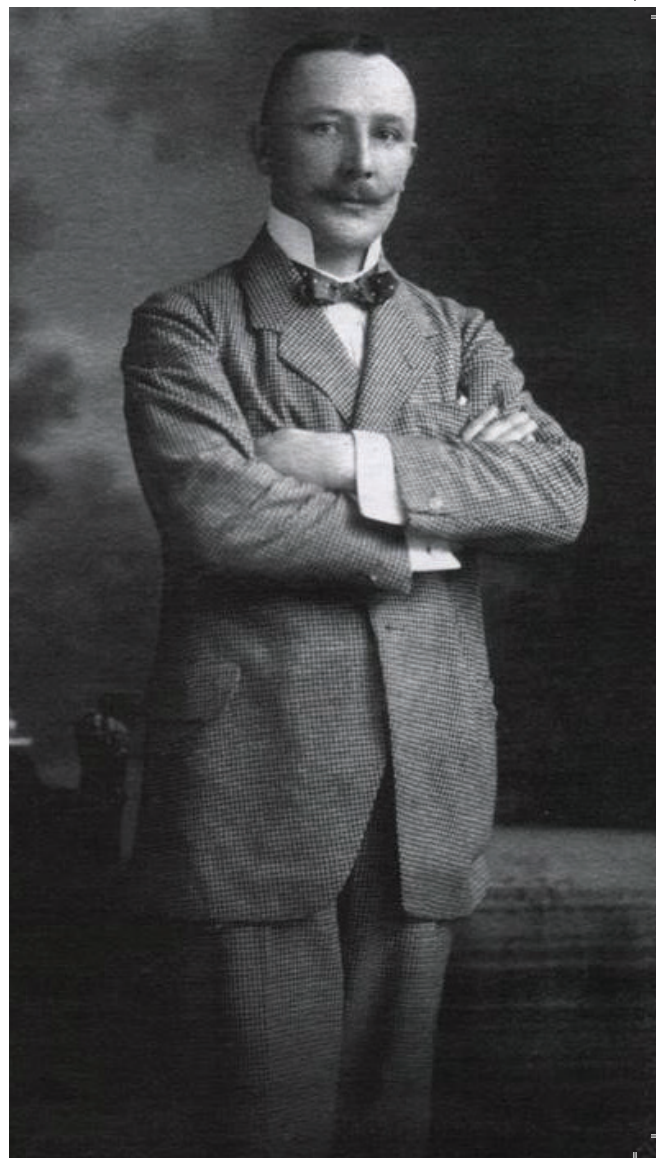

Ján Rumann

prvý župan Košickej župy

Bol výraznou osobnosťou slovenského národného života v právnickej, politickej a cirkevnej sfére. Po vzniku Československej republiky sa v zložitých podmienkach stal jedným z hlavných budovateľov štátnej správy na východnom Slovensku a zúčastnil sa na prípravných prácach župnej reformy. Od začiatku roku 1919 prevzal vedenie Šarišskej a Zemplínskej župy a od roku 1923 bol županom Košickej župy. Jeho zásluhou nastala politická konsolidácia a hospodárske oživenie východného Slovenska. Ako župan zastával politiku otvorených dverí a významne podporoval kultúrny a športový život.

*Čestná cena predsedu
Košického samosprávneho kraja*

Helena Kašická
paralympionička

Angelika Hanesz
učiteľka informatiky

Kolektív Strojníckej fakulty
Technickej univerzity Košice

Ludmila Kolesárová
marketingová manažérka, publicistka, aktivistka

Richard Marko
generálny riaditeľ ESET

Helena Mišurdová in memoriam
ošetrovateľka ranených

Eva Pavlíková
herečka

Jurina Rusnáková
pedagogička, romistka

Tibor Vargapál
včelár

Mária Virčíková
technologická inovátorka

*Cena predsedu
Košického samosprávneho kraja*

Ladislav Orosz
právník a pedagóg

Jozef Plachý
bežecká legenda

Ján Rosocha
prednosta Združenej tkanivovej banky
LF UPJŠ a UNLP Košice

**Združenie
PRE LEPŠÍ ŽIVOT
Rankovce**

Norbert Werner
astrofyzik

Cena
Košického samosprávneho kraja

Ludmila Lakomá-Krausová
akademická maliarka

Ľubica Blaškovičová
herečka, režisérka, kultúrna producentka

Marcela Maniaková
folkloristka

Viera Skoumalová
pedagogička

Juraj Jakubisko
filmový režisér, scenárista, kameraman

Historická osobnosť regiónu

Ján Rumann
prvý župan Košickej župy

Slávnostný ceremoniál udeľovania ocenení osobnostiam Košického samosprávneho kraja

privítanie hostí

príhovor predsedu Košického samosprávneho kraja
Rastislava Trnku

odovzdávanie ocenení
Čestná cena predsedu Košického samosprávneho kraja

tanečný vstup

odovzdávanie ocenení
Cena predsedu Košického samosprávneho kraja

hudobný vstup

odovzdávanie ocenení
Cena Košického samosprávneho kraja

umelecký vstup

špeciálne ocenenie
Historická osobnosť regiónu

recepčia vo Východoslovenskej galérii Košice

OCENENÍ
OSOBNOSTÍ 2020
KOŠICKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

ŠTÁTNE
DIVADLO
KOŠICE